

Belgian Disability Forum vzw (BDF)

Werkgroep Webrichtlijn

2018-06-04

- **Aanwezig**

Pierre	Gyselinck	Voorzitter BDF – Voorzitter KVG	PG
Thomas	Dabeux	Inclusion	ThD
Delphine	Le Maire	Doof Vlaanderen	DLM
Veerle	Van den Eede	VFG – Beleidsmedewerkster	VvdE

- **Uitgenodigd**

Patrick	Berckmans	Fedict – Program Manager	PB
---------	-----------	--------------------------	----

- **Verontschuldigd**

Nathalie	Dewispelaere	ASPH – verantwoordelijke communicatie	ND
Emilie	De Smet	Altéo – Algemeen secretaris	EdS
Imane	Bensallah	Altéo – verantwoordelijke communicatie	IB
Zé	Vandenhoeck	KVG – medewerker communicatie	ZV
Bram	Deschamps	VFG – medewerker communicatie	BD
Peter	Schlembach	Kleines Forum	PSch
Ronald	Vrydag	Brailleliga - Directeur	RV
Jérémie	Mercier	Inclusion – verantwoordelijke communicatie	JM
Benjamin	Goes	Fedict – Project Manager	BG

- **Secretariaat**

Olivier	Magritte	OME
Daniel	Tresegnie	DTE

Stand van zaken van de omzetting

Patrick Berckmans geeft een stand van zaken van de omzetting:

- Op federaal niveau: De timing zal in acht worden genomen. Het wetsontwerp is klaar en werd voorgelegd aan de Raad van State, die slechts enkele kleine technische opmerkingen heeft gemaakt. De Raad van State gaf ook duidelijk aan dat de federale regering zich niet kon uitspreken over alle aangelegenheden die onder de bevoegdheid van de deelgebieden vallen. Het wetsontwerp wordt gesteund door zowel minister De Croo

(Minister van Digitale Agenda) als Minister Demir (Personen met een beperking).

In de laatste week van juni zou het door de Commissie van de Kamer moeten worden bestudeerd, en vóór 21 Juli zou het in stemming moeten worden gebracht.

De federale regering zal dus op tijd klaar zijn.

De uitvoeringsbesluiten zullen bij de start van het parlementair jaar, waarschijnlijk in oktober, worden uitgevaardigd. Een van de bij KB te nemen maatregelen is de keuze van de instantie die verantwoordelijk is voor de rapportage aan Europa.

PB preciseert dat op Europees niveau de laatste vergadering van de 28 lidstaten over de tenuitvoerlegging van de richtlijn volgende week is gepland.

Ter herinnering: de richtlijn schrijft voor dat per jaar ten minste drie sites per 100.000 inwoners plus 75 moeten worden gecontroleerd. Voor België betekent dit dat vanaf 2020 ongeveer 400 sites per jaar zullen worden gemonitord.

Daarom zal de verdeling van dit toezicht over de entiteiten moeten worden georganiseerd en daarnaast zullen regels moeten worden vastgelegd zodat er een rotatie komt en niet altijd dezelfde sites worden geanalyseerd.

Voor eind juni is een vergadering gepland tussen de federale en de gefedereerde entiteiten om de Europese regel op Belgisch niveau toe te passen. Eind juni is een vergadering tussen de federale overheid en de deelgebieden gepland om de Europese regelgeving op Belgisch niveau toe te passen.

- In Vlaanderen zal waarschijnlijk ook alles op tijd in orde zijn.
 - Voor Wallonië en de Federatie Wallonië-Brussel, die werken aan een gezamenlijke tekst, wordt dit waarschijnlijk moeilijker.
 - Voor Brussel is de situatie vager, ook al zijn ze eraan begonnen.
 - In de Duitstalige Gemeenschap is er 50% kans dat de deadline wordt gehaald.
 - Over het geheel genomen moeten we tegen oktober 2018 echter niet ver verwijderd zijn van een omzetting bij alle entiteiten.
-
- Op de vraag van PG over de rapportage aan Europa legt PB uit dat hierover nog geen beslissing bestaat. Er zijn twee mogelijkheden: Fedict of de DG Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid. Over dit onderwerp wordt momenteel overleg gevoerd tussen Minister De Croo en Staatssecretaris Demir. Er zij echter op gewezen dat DG PH nog niet op de hoogte is gebracht van het feit dat zie hierbij mogelijks betrokken zou kunnen zijn.

Burgerraadpleging

- PB betreurt ten eerste dat de aanwezige leden niet dezelfde zijn als de leden die aanwezig waren op de vorige vergadering van 29 maart 2018. Hij herinnert eraan dat de regering de verenigingen van personen met een handicap bij het proces wenst te betrekken, idealiter via het BDF. Het idee is om een burgerraadpleging te organiseren over bepaalde punten van de omzetting van de webrichtlijn, uitgaande van het principe dat toegankelijkheid iedereen betreft. De vraag is dus welke verenigingen zich zouden kunnen engageren, door deel te nemen zowel aan de definitie van de vragen als aan het debat. Het zijn immers de verenigingen die zouden kunnen bijdragen tot het welslagen van deze burgerraadpleging, bijvoorbeeld door informatie via hun websites te verspreiden (zelfs een link naar de site van de burgerraadpleging kan nuttig zijn). De verenigingen moeten ook helpen bij het bepalen van de te stellen vragen en bij het vaststellen van het kader voor het debat.
- ThD wil weten wat de timing is voor de omzetting van de richtlijn, en vraagt voorbeelden van wat de verenigingen kunnen doen. PB legt uit dat er geen rechtstreeks verband is met de omzetting van de richtlijn, te meer omdat we de lat hoger willen leggen dan wat een zuivere omzetting doet. Anderzijds is het bijzonder belangrijk om de conclusies van de burgerraadpleging te hebben vóór de goedkeuring van de koninklijke uitvoeringsbesluiten. Deze worden tegen het einde van het jaar verwacht, in het bijzonder het koninklijk besluit dat bepaalt wie op welke manier zal instaan voor de monitoring.

Bij wijze van voorbeeld van wat er gedaan zou kunnen worden, kunnen we ons de vraag stellen of de toepassing van de richtlijn zou moeten worden uitgebreid tot overheidsbedrijven (bpost, Proximus, enz.).

Andere mogelijke soorten vragen: moet een jaarverslag worden voorgesteld gericht op het brede publiek (d.w.z. voor de hele bevolking)? Moeten we een communicatiecampagne organiseren voor het grote publiek?

Dit zijn allemaal zaken die niet rechtstreeks onder de richtlijn vallen, maar die wel heel interessant kunnen zijn.

Het uiteindelijke doel is natuurlijk om de toegankelijkheid van de sites te vergroten en ze meer beschikbaar te maken voor alle burgers. Dit is bijvoorbeeld het geval in Spanje en Zweden, waar men ernaar streeft alle sites toegankelijk te maken.

Dus uiteindelijk gaan we de burgers vragen of ze verder willen gaan dan de richtlijn. Vandaar ook de betrokkenheid die gevraagd wordt via het BDF, gezien het belang voor mensen met een handicap.

Voor de uitvoering van de raadpleging zal gebruik worden gemaakt van een bestaand platform.

Wat de timing betreft, zou de raadpleging waarschijnlijk in het laatste kwartaal van 2018 moeten plaatsvinden. De raadpleging moet ongeveer 5 weken online zijn.

In ieder geval hebben de drie proefprojecten goede resultaten opgeleverd:

- Voor fake news was het resultaat bv. zeer goed : ongeveer 100 voorstellen, geen bashing, enz. (zie de site www.stopfakenews.be)
- Ook in Ukkel was het zeer goed.

Wat de methode betreft, stellen we ofwel concrete vragen en boeken we *in real time* resultaten, ofwel stellen we open vragen en laten we mensen ook stemmen over elkaars voorstellen.

Wat het taalgebruik betreft: het platform zal in het Duits worden vertaald, zoals het BDF tijdens de vorige vergadering heeft gevraagd.

- DLM vraagt of het platform ook toegankelijk zal zijn voor doven, en dus of er een gebarentolk zou zijn.

PB laat weten dat dit niet het geval is; hij is van mening dat dit niet nodig is omdat het alleen tekst bevat. Als er een video gebruikt zou worden, zal die natuurlijk ondertiteld zijn. Hij concludeert dan ook dat de volledige site toegankelijk zal zijn.

DLM is het daar niet mee eens en herinnert eraan dat gebarentaal de taal van doven is; vaak kunnen zij geen Frans of Nederlands lezen.

PG bevestigt dit en benadrukt het duidelijke verschil tussen gebarentaal en geschreven taal.

PB geeft aan dat hij dit niet wist. Hij zal dus trachten na te gaan of het gebruik van gebarentaal voor de website haalbaar is.

- ThD herinnert eraan dat het voor mensen met een verstandelijke beperking belangrijk is dat de taal gemakkelijk leesbaar is en dat er slechts één idee tegelijk wordt uitgedrukt. Hij vraagt of dit voor het burgerraadplegingsplatform zal worden toegepast.

PB legt uit dat de inhoud van het platform telkens wordt aangepast in functie van de aangesneden thema. De vraag is om het hele platform toegankelijk te maken, en dus duidelijk, direct, met één idee per regel. De platformbeheerders zullen hier bijzondere aandacht aan schenken. Soms is het moeilijk om bepaalde dingen te vereenvoudigen, maar alles zal in het werk worden gesteld om dit te bereiken. De uitdaging zal erin bestaan copywriters te vinden die het kunnen.

- ThD wijst erop dat het hier gaat om een bevoegdheid van de federale regering. Maar zijn er ook verbanden met de deelgebieden?
- PB laat weten dat hij een werkgroep heeft opgericht met vertegenwoordigers van de deelgebieden.
PB komt terug op de toegankelijkheidskwestie en verwijst naar het voorbeeld van Zweden, dat een studie heeft uitgevoerd waarin mensen werd gevraagd wat hun reacties en verwachtingen waren op het gebied van toegankelijkheid. We zien ook altijd dat, als er goede ideeën zijn, er ook goede wil is om dingen met elkaar te delen.
Een bron van inspiratie zou de VRT moeten zijn, die niet onder het toepassingsgebied van de richtlijn valt maar wel tien jaar vooruitloopt.

Op dit moment is iedereen in ieder geval van goede wil, bij alle entiteiten. Misschien wel het moeilijkst om uit te voeren is controle.

Participatie van de verenigingen

DTE vraagt hoe we concreet voortgang aan de slag willen gaan.

PB stelt nogmaals te betreuren dat hij niet dezelfde mensen ziet als op de vorige vergadering, en ziet de zaken als volgt:

- Er wordt een lijst opgesteld van de verenigingen die wensen deel te nemen, met de namen van de personen die aanwezig zullen zijn
- Er wordt een bijeenkomst georganiseerd waar de thema's van de raadpleging worden gedefinieerd, en vanuit de thema's worden vervolgens de vragen gedefinieerd die gesteld zouden kunnen worden
- Mens is het erover eens dat de uitkomst van een vergadering wordt geconsolideerd voor het geval dat er tijdens een volgende vergadering andere personen aanwezig zouden zijn.
- Ook de timing van de raadpleging en het communicatieplan worden vastgelegd.

PB herinnert er tevens aan dat een vereniging informatie perfect kan verspreiden zonder deel te nemen aan vergaderingen.

DTE geeft aan dat het binnen verenigingen moeilijk is om de continuïteit van mensen te waarborgen, maar dat betekent niet dat men zich niet kan organiseren om de continuïteit van het werk te waarborgen.

PG stemt in met het voorgestelde plan van aanpak.

DLM legt uit dat het voor een dove personen zeer moeilijk is om actief te zijn in de samenleving. Is het mogelijk om "fysieke" ontmoetingen met doven te organiseren?

BP legt, op basis van de ervaring die hij heeft opgedaan met de pilootprojecten (federaal en gemeentelijk), uit dat de organisatie van vergaderingen de zaken heel concreet maakt. De mogelijkheid bestaat dus, en Fedict kan de verenigingen helpen die vergaderingen willen organiseren. Fedict kan ondersteuning bieden. Wees echter voorzichtig met het respecteren van het taalevenwicht. Als er 3 vergaderingen in Vlaanderen worden georganiseerd, zouden er idealiter ook 3 in Wallonië moeten worden georganiseerd.

Soorten raadplegingen

PB legt uit welke soorten raadplegingen mogelijk zijn:

- Peilingen, maar dit is zeer gesloten
- Generieke vragen. Bijvoorbeeld "welke toekomst zie je voor de toegankelijkheid van overheidssites", "wat zijn je voorstellen voor de tenuitvoerlegging van de richtlijn". We kunnen het aantal vragen beperken tot bijvoorbeeld drie en de burger zijn voorstellen laten doen.
- Debat: er worden zeer specifieke vragen gesteld en deelnemers kunnen opmerkingen maken. De resultaten worden vertaald in grafieken, enz. Moderatoren kunnen tegenvoorstellen doen, bijvoorbeeld door vragen te herformuleren om tot een vorm van consensus te komen.

Er moet dus een keuze worden gemaakt uit deze verschillende soorten raadplegingen. PB zou voorstel 1 schrappen en heeft een voorkeur voor het tweede. Inderdaad, de 3de is zeer moeilijke te beheren. Het tweede voorstel lijkt het meest open en "gezond".

We mogen ook niet het belang uit het oog verliezen van het "kader" van de vragen.
En natuurlijk moet ook de opvolging gewaarborgd zijn.

DTE vraagt of er een presentatie met uitleg zal zijn.
PB bevestigt dat. Wie de site bezoekt, is in principe al op de hoogte, en moet dus het kader kennen. Het is duidelijk dat het thema niet eenvoudig is, maar de bezoekers van de site zullen gemotiveerd zijn.
DTE geeft het voorbeeld van de nood aan filmpjes met gebarentaal die zouden kunnen worden gemaakt.
PB bevestigt. We kunnen 100 of 200 antwoorden krijgen; er zal feedback worden opgesteld en daaruit zal worden afgeleid wat echt belangrijk is in termen van "best practices".

ThD vraagt hoe belangrijk participatie is.
PB legt uit dat, van de 3 mogelijke methoden, het "debat" het meest complexe is, omdat men verschillende keren moet terugkeren naar het platform.
Anderzijds maakt hij zich wat participatie betreft minder zorgen over het tweede voorstel.

VvdE: de keuze voor één van de drie methoden kan ook bepaald worden door wat men als resultaat verwacht.
PB legt uit dat de richtlijn een kader oplegt, maar dat niets verdere maatregelen in de weg staat. Het gaat erom te komen tot iets concreets dat naar de technologie kan worden vertaald.

DTE vraagt of er bij optie 2 meer dan één vraag kan zijn.
PB antwoordt bevestigend, maar dringt erop aan dat men niet te veel vragen stelt, want dat zou tot versnippering leiden.

DLM vraagt wat de timing is voor feedback van en naar de « community manager ».
PB bevestigde dat ook in dit geval optie 2 de beste is: een of twee vragen stellen, stemmen en opmerkingen maken. Als het overleg een maand duurt, moeten we 2 maanden communicatie vooraf inplannen: de doelgroepen bepalen, de vragen voorbereiden en de antwoorden voorbereiden die de community managers zullen geven. Dit kost niet zo veel tijd, ongeveer 2 voltijdse equivalenten + een vergadering per week voor de leden.
Wat de verenigingen betreft: ofwel zijn zij sterk betrokken, ofwel bieden zij het kader. In dit geval werkt Fedict alleen, en valideren de verenigingen de belangrijkste opties.

De timing

DTE vraagt verduidelijking over de timing.

PB legt uit dat het overleg grofweg tussen Allerheiligen en Kerstmis zou plaatsvinden, in ieder geval voor het einde van de kerstvakantie. Ongeveer een maand participatie is vereist. En we kunnen overwegen om met de communicatie van de resultaten te beginnen rond 18 januari 2019.

DTE vat samen: het BDF-secretariaat be vraagt elke vereniging opnieuw over hun deelname: ja? Neen? hoe denken ze hierbij betrokken te worden (verspreiden van communicatie? organisatie van vergaderingen?)?

Er is een RB van het BDF gepland voor 19 juni 2018. Daarop wordt een vergaderdatum voor begin september vastgelegd en wordt iedereen gevraagd na te denken over de voorbereiding van een vragenlijst.

PB voegt daaraan toe dat er op 23 september 2018, de datum van tenuitvoerlegging van de richtlijn, een mededeling van Minister de Croo zal zijn. Het is aannemelijk dat deze mededeling samen met het BDF zal gebeuren.

Alle deelnemers zijn het eens over deze aanpak.

PG: het EDF heeft een "web accessibility tool" geschreven. Dit kan helpen.

Conclusie

Alle aanwezige leden zijn van mening dat de zaken deze keer concreter zijn en dat iedereen beter inziet hoe hij zich kan engageren.

DLM stelt voor dat de leden van het BDF elkaar voorafgaand aan de vergadering met Fedict zouden ontmoeten om tot een akkoord te komen en de standpunten op elkaar af te stemmen.

PG vat samen: elke lidvereniging van het BDF moet weten wat van hen wordt verwacht en hoe zij betrokken kunnen zijn. Niet alle verenigingen zijn vandaag vertegenwoordigd. Er zou dan ook een nota moeten worden opgesteld die aan iedereen wordt toegezonden.

DTE vat samen:

Het secretariaat zal proberen de nota klaar te hebben tegen de vergadering van de RB van BDF van 19 juni 2018.

- Reacties van verenigingen over hun betrokkenheid zullen worden gevraagd tegen eind juli 2018.

- Reflecties over mogelijke vragen zullen voor eind augustus 2018 naar het secretariaat van het BDF gestuurd worden.

- Begin september zal het secretariaat een samenvatting geven van de ontvangen antwoorden, zowel wat betreft de wijze waarop de verenigingen betrokken zijn als wat betreft de gestelde vragen.

- Vlak voor de vergadering met Fedict zal een vergadering van de lidverenigingen van het BDF worden georganiseerd om de standpunten op elkaar af te stemmen.

PG sluit de vergadering en dankt de aanwezige leden voor hun betrokkenheid.